

3. Lovforslagets hovedpunkter

3.1. Lovens formål

Det primære formål med arbejdsskadesystemet og arbejdsskadesikringsloven er at sikre, at tilskadekomne og efterladte får en økonomisk kompensation for de helbredsmæssige og sociale følger, arbejdsskaden har forvoldt.

Samtidig er det vigtigt, at arbejdsskadesikringsloven i videst muligt omfang understøtter den øvrige indsats på beskæftigelsesområdet, således at det sikres, at tilskadekomne så vidt muligt bevarer en tilknytning til arbejdsmarkedet.

For at tilgodese disse formål inddrager myndighederne såvel den tilskadekomne eller dennes efterladte, arbejdsgiver, læger og andre relevante myndigheder under behandlingen af skadesagerne.

Anerkendelse efter loven forudsætter ikke, at arbejdsgiver har handlet ansvarspådragende, men at skaden er forårsaget af arbejdet eller de forhold, hvorunder dette foregår. Det vil sige, at arbejdsgiver har objektivt ansvar for alle skader, der opstår som følge af arbejdet eller de forhold, hvorunder dette foregår. For at en skade kan anerkendes efter loven, skal den opfylde kravene til anerkendelse efter skadesbegreberne, jævnfør lovforslagets §§ 5 – 7.

Arbejdsgiver har pligt til at tegne forsikring til dækning af udgifter og erstatninger efter arbejdsskadesikringsloven. Det er således et væsentligt princip, at tilskadekomne, der er berettigede efter loven, også sikres erstatning.

Anerkendelse af personskader som arbejdsskader har et forebyggende sigte, der medvirker til at sætte fokus på arbejdsmiljøet. Dette kan medvirke til at fremme arbejdet med at forbedre arbejdsmiljøet.

3.2. Udvidelse af den sikrede personkreds

Det foreslås at udvide den sikrede personkreds med selvstændige erhvervsdrivende og medarbejdende ægtefæller uden lønftaler som en frivillig ordning.

Forslaget indebærer, at selvstændige erhvervsdrivende og medarbejdende ægtefæller kan vælge at blive omfattet af loven.

De får hermed en ret – men ikke en pligt – til at sikre egen person. Udnytter de denne ret bliver de berettiget til erstatning og godtgørelse m.v. i tilfælde af skade på lige fod med ansatte. De selvstændige erhvervsdrivende og den medarbejdende ægtefælle får tilsvarende ret til at efterprøve Arbejdsskadestyrelsens afgørelser i Den Sociale Ankestyrelse.

Retten tilkommer både den selvstændige erhvervsdrivende og den medarbejdende ægtefælle. Det er ikke

en forudsætning for at udnytte retten, at begge bliver forsikret. Således kan den selvstændige erhvervsdrivende for eksempel vælge at lade den medarbejdende ægtefælle blive sikret uden at sikre sig selv.

Selvstændige erhvervsdrivende havde efter tidligere lovgivning (indtil 1978) mulighed for at tegne frivillige forsikringer for egen person og for en medhjælpende ægtefælle. Der gjaldt imidlertid en række særegler (især med hensyn til fastsættelse af den årsløn, der lå til grund for beregningen af invaliditetserstatningen og reguleringen heraf). Dette indebar, at de frivillige forsikringer ikke var attraktive for de selvstændige erhvervsdrivende, der i stedet valgte at tegne private ulykkesforsikringer m.v. Adgangen til at tegne frivillige forsikringer for den personkreds bortfaldt derfor i 1978.

Det foreslås at genindføre denne ordning. Ordningen bygger dog på lovens almindelige regler om erstatning og erstatningsberegning m.v., således at ordningen bliver et attraktivt alternativ eller supplement til frivillige ulykkesforsikringer og sygdomsforsikringer uden for arbejdsskadesikringsloven, som denne personkreds fortsat kan tegne.

3.3. Det nye ulykkesbegreb

Det overordnede formål med arbejdsskadereformen er en udvidelse og en forenkling af skadebegreberne, herunder ulykkesbegrebet.

Det tilsigtes derfor med arbejdsskadereformen at udvide skadebegreberne således, at alle skader, hvor der er sammenhæng mellem påvirkninger på arbejdet og skaden, kan anerkendes. Det indebærer blandt andet, at det ikke længere skal være muligt at afvise ulykker med begrundelsen, at den påvirkning, der førte til skaden, var forventelig eller sædvanlig i tilskadekomnes arbejde, når der er en medicinsk sammenhæng mellem påvirkningen og skaden.

På samme måde skal det ikke længere være muligt at afvise sager om kortvarige skadelige påvirkninger med begrundelsen, at den tidsmæssige udstrækning af påvirkningen ikke var tilstrækkelig, når der er en medicinsk sammenhæng mellem påvirkningen og skaden.

Endelig skal det ikke være muligt at afvise sager om pludselige løfteskader med begrundelsen, at der ikke var tilstrækkeligt forudgående løftearbejde, når der er en medicinsk sammenhæng mellem påvirkningen og skaden.

Der er tale om en udvidelse af de eksisterende skadebegreber. Det indebærer, at der ikke vil være skader, der kan anerkendes efter gældende regler, der ikke kan anerkendes efter det nye ulykkesbegreb.